

INFORMACJA O ZALESIENIACH PRYWATNYCH GRUNTÓW POROLNYCH NA TERENIE POWIATU KIELECKIEGO W 2008R. I PRZYGOTOWANIACH DO ZALESIEŃ NA 2009R.

W bieżącym roku zalesienia prowadzone były głównie przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W ramach działania „Zalesianie Gruntów Rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne” w 2008 r. na terenie powiatu kieleckiego 12 osób zalesiło łącznie powierzchnię 37,39 ha gruntów rolnych (dot. wniosków złożonych w Biurze Powiatowym ARiMR w Kielcach):

- gm. Daleszyce – 20,00 ha (1 osoba),
- gm. Chmielnik – 9,92 ha (5 osób),
- gm. Raków – 3,28 ha (2 osoby),
- gm. Pierzchnica – 1,60 ha (1 osoba),
- gm. Nowa Słupia – 1,39 ha (1 osoba),
- gm. Sitkówka - Nowiny – 0,70 ha (1 osoba),
- gm. Mniów – 0,50 ha (1 osoba).

Zadania oraz właściwość organów i jednostek organizacyjnych dot. m. in. zalesiania określa ustawa z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427).

Nowe procedury zawarte są głównie w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz. U. Nr 114, poz. 786 z późn. zm.).

Po raz pierwszy w tym roku Biura Powiatowe ARiMR przyjmowały wnioski na zalesianie gruntów rolnych (Schemat I) oraz na zalesianie gruntów innych niż rolne (Schemat II). W 2007 r. przyjmowane były wnioski tylko na zalesianie gruntów rolnych.

Pomoc może uzyskać:

- rolnik, który został wpisany do ewidencji producentów (prowadzonej przez ARiMR), stanowiącej część krajowego systemu ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;

- grupa rolników (co najmniej 3), których grunty sąsiadują ze sobą, a ich łączna powierzchnia jest nie mniejsza niż 2 ha;
- jednostki samorządu terytorialnego lub jednostki organizacyjne gmin, powiatów oraz województw.

Pomoc na zalesianie nie przysługuje do gruntów położonych na obszarach Natura 2000.

Ww. pomoc może być przyznana jednemu rolnikowi do powierzchni nie większej niż 20 ha.

Schemat I obejmuje zakładanie upraw leśnych na gruntach użytkowanych rolniczo. Pomoc finansowa będzie udzielana do gruntów:

- stanowiących grunty orne lub sady, do których przyznano jednolitą płatność obszarową w rozumieniu przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego, za rok poprzedzający rok złożenia wniosku o pomoc, i które zostały przeznaczone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku tego planu, gdy zalesianie tych gruntów nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- stanowiących własność lub współwłasność wnioskodawcy;
- o powierzchni większej niż 0,5 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczy szerokości gruntu nie stosuje się, jeżeli grunty graniczą z lasem – w przypadku jednego wnioskodawcy;
- o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczy szerokości gruntu nie stosuje się, jeżeli grunty graniczą z lasem – w przypadku grupy rolników.

Pomoc na zalesianie gruntów rolnych dzieli się na:

- wsparcie na zalesienie – jednorazowy ryczałt za poniesione koszty zalesienia i ewentualnie ogrodzenia uprawy leśnej, wypłacany w pierwszym roku po wykonaniu zalesienia. Wysokość wsparcia zależy od:
 - proporcji gatunków iglastych i liściastych w strukturze uprawy;
 - zabezpieczenia przed zwierzyną (grodenie 2-metrową siatką metalową);
 - konfiguracji terenu;
 - zastosowania sadzonek zwykłych lub sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym.

Kwota pomocy przyznawanej w ramach wsparcia na zalesianie wynosi od 4160 do 6260 zł/ha. Dodatkowo można również uzyskać płatność za wykonanie zaleconego przez

nadleśniczego, ogrodzenia młodej uprawy leśnej 2-metrową siatką metalową, w kwocie 2590 zł/ha lub 6,50 zł za metr bieżący wykonanego ogrodzenia.

- premię pielęgnacyjną – zryczałtowaną płatność do hektara zalesionych gruntów, wypłacaną, co roku przez 5 lat. Wysokość premii obejmuje koszty prac pielęgnacyjnych określonych w planie zalesienia, w tym przede wszystkim: odchwaszczenie, czyszczenie wczesne oraz ochronę sadzonek przed zwierzyną. Kwota pomocy przyznawanej w ramach premii pielęgnacyjnej wynosi 970 lub 1360 zł/ha. Dodatkowo można również uzyskać płatność za zastosowanie zaleconych przez nadleśniczego, indywidualnych środków ochrony uprawy leśnej przed zwierzyną, w wysokości od 190 do 700 zł/ha.
- premię zalesieniową – zryczałtowaną płatność do hektara zalesionych gruntów, wynikającą z utraconych dochodów z tytułu przekształcenia gruntów rolnych na grunty leśne. Premia wypłacana będzie, co roku, przez 15 lat od założenia uprawy leśnej. Otrzymają ją tylko ci rolnicy, którzy udokumentowali, co najmniej 25% dochodów z rolnictwa. Kwota pomocy przyznawanej w ramach premii zalesieniowej wynosi 1580 zł/ha.

Do dochodów z rolnictwa zalicza się:

- dochody z pracy w gospodarstwie rolnym obliczone na podstawie powierzchni gruntów wyrażonej w hektarach przeliczeniowych, stanowiących podstawę do ustalenia podatku rolnego, oraz wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego, ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o pomoc, lub
- dochody z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej w roku poprzedzającym rok, w którym złożono wniosek o pomoc.

Schemat II obejmuje zakładanie upraw leśnych na gruntach, które nie są użytkowane rolniczo. Pomoc finansowa będzie udzielana do gruntów:

- wykazanych w ewidencji gruntów jako użytki rolne (w tym m. in. łąki i pastwiska) lub grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, niewykorzystywanych do produkcji rolnej;
- przeznaczonych do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku tego planu, gdy zalesienie tych gruntów nie jest sprzeczne z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;

- o powierzchni większej niż 0,5 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczą szerokości gruntu nie stosuje się, jeżeli grunty graniczą z lasem – w przypadku jednego wnioskodawcy;
- o powierzchni nie mniejszej niż 2 ha i szerokości większej niż 20 m, przy czym wymagania, które dotyczą szerokości gruntu nie stosuje się, jeżeli grunty graniczą z lasem – w przypadku grupy rolników;
- na których pojawiło się samoistne naturalne odnowienie lasu na co najmniej 10 % powierzchni gruntu objętego planem zalesienia.

Pomoc na zalesianie gruntów innych niż rolne dzieli się na:

- wsparcie na zalesienie – jednorazowy ryczałt za poniesione koszty zalesienia i ewentualnego ogrodzenia uprawy leśnej, wypłacany w pierwszym roku po wykonaniu zalesienia. Wysokość wsparcia zależy od:
 - proporcji gatunków iglastych i liściastych w strukturze uprawy;
 - zabezpieczenia przed zwierzyną (ogrodzenie 2-metrową siatką metalową);
 - konfiguracji terenu;
 - zastosowania sadzonek zwykłych lub sadzonek mikoryzowanych z zakrytym systemem korzeniowym;
 - zalesienia w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne);
 - zalesienia z wykorzystaniem sukcesji naturalnej.

Kwota pomocy przyznawanej w ramach wsparcia na zalesianie wynosi od 1700 (w przypadku zalesienia z wykorzystaniem sukcesji naturalnej) do 6260 zł/ha. Dodatkowo można również uzyskać płatność za wykonanie zaleconego przez nadleśniczego, ogrodzenia młodej uprawy leśnej 2-metrową siatką metalową, w kwocie 2590 zł/ha lub 6,50 zł za metr bieżący wykonanego ogrodzenia.

- premię pielęgnacyjną – zryczałtowaną płatność do hektara zalesionych gruntów, wypłacaną, co roku przez 5 lat. Wysokość premii obejmuje koszty prac pielęgnacyjnych określonych w planie zalesienia, w tym przede wszystkim: odchwaszczenie, czyszczenie wczesne oraz ochronę sadzonek przed zwierzyną, a jej wysokość uzależniona jest również od:
 - konfiguracji terenu;
 - zalesienia w warunkach niekorzystnych (grunty wodochronne i glebochronne);
 - zastosowania sukcesji naturalnej.

Kwota pomocy przyznawanej w ramach premii pielęgnacyjnej wynosi od 970 do 2050 zł/ha. Dodatkowo można również uzyskać płatność za zastosowanie zaleconych przez

nadleśniczego, indywidualnych środków ochrony uprawy leśnej przed zwierzyną, w wysokości od 190 do 700 zł/ha.

W przypadku przystąpienia przez beneficjenta do schematu II nie jest wypłacana premia zalesieniowa.

Rolnik zakłada uprawę leśną w odległości, co najmniej:

- 1) 1,5 m od granicy sąsiedniego gruntu użytkowanego jako leśny,
- 2) 3 m od granicy sąsiedniego gruntu użytkowanego w sposób inny niż wymieniony w pkt 1 – stanowiących własność innego podmiotu.

Ponadto w bieżącym roku do Starostwa Powiatowego w Kielcach wpłynęły 2 wnioski w sprawie udzielenia pomocy przy zalesieniu prywatnego gruntu rolnego. Zgodnie z ustawą o lasach przedmiotowe grunty musiały być określone do zalesienia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Właściciele gruntów otrzymali dotację z budżetu państwa – w postaci sadzonek – przeznaczoną na częściowe pokrycie kosztów zalesienia ww. gruntów. Środki finansowe na ich zakup pochodziły z budżetu wojewody.

Wiosną i jesienią 2008 roku osoby te zalesiły łącznie powierzchnię 0,81 ha, z tego na terenie:

- gm. Morawica – 0,49 ha,
- gm. Łagów – 0,32 ha.

Aktualnie brak jest wniosków w sprawie dofinansowania zalesień. To było też m. in. powodem tak małej wielkości tegorocznych prac zalesieniowych.

W przypadku wpłynięcia nowych wniosków – w ramach ustawy o lasach – będą one załatwiane stosownie do wysokości środków finansowych, jakie otrzyma Starostwo Powiatowe w Kielcach z budżetu wojewody bądź też, jakie zostaną na to przewidziane w Funduszu Leśnym.

Zalesieniami w ramach ustawy o lasach na dzień dzisiejszy zainteresowane są głównie osoby posiadające grunty o niewielkiej powierzchni. Jednak dotacja jedynie w postaci bezpłatnych sadzonek nie jest zbyt dużą zachętą dla właścicieli gruntów rolnych.

Natomiast na zalesienia prowadzone przez Biura Powiatowe ARiMR rolnicy patrzają z pewną ostrożnością.

Głównym problemem jest to, że muszą zainwestować dość duże własne środki finansowe w zalesienie gruntów (1ha to koszt ok. 4 - 6 tys. zł). Na ich zwrot muszą czekać kilka

miesiący. Wielu osób na to nie stać a mało kto decyduje się na zaciągnięcie kredytu na ten cel.

Mając na uwadze powyższe w 2008 r. zalesiono łącznie powierzchnię 38,20 ha gruntów rolnych (Biuro Powiatowe ARiMR w Kielcach + Starostwo Powiatowe w Kielcach).

Z informacji uzyskanej w Biurze Powiatowym ARiMR w Kielcach na terenie powiatu kieleckiego w 2009r. planuje się zalesienie powierzchni 28,96 ha gruntów rolnych, z tego:

- gm. Raków – 16,26 ha,
- gm. Chmielnik – 5,38 ha,
- gm. Morawica – 3,14 ha,
- gm. Strawczyn – 1,38 ha,
- gm. Chęciny – 1,20 ha,
- gm. Piekoszów – 0,89 ha,
- gm. Łopuszno – 0,71 ha.